No 1955

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteden f 6,00; franko door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG, 28 SEPTEMBER.

AMSTERDAM, 27 September.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft haar adres ten antwoord op de troonrede, in de zitting van gisteren vastgesteld. De beraadslagingen daarover bepaalden zich eigenlijk slechts bij eenige woordenwisselingen, zoodat het adres in ééne zitting is kunnen worden afgehandeld. Het doet ons niet weinig genoegen, dat onze volksvertegenwoordiging eindelijk in deze aangelegenheid, den goeden weg begint in te slaan. Sinds jaren hebben wij trachten aan te toonen, hoe langdurige diskussiën ter gelegenheid van het adres nutteloos en niet zelden, als eene nabootsing van de Fransche debatten, schadelijk waren. Wij beweerden, dat zoo men dan toch een vreemd parlement wilde ten voorbeeld nemen, dat men dan beter zou doen ten deze de gebruiken van het Engelsch parlement te volgen. In Engeland is het adres ten antwoord op de troonrede in den regel een weêrklank, die in eene enkele zitting wordt afgehandeld. Wil men ernstige diskussiën, waarvan men resultaten verwachten kan, men kome daarmeê voor den dag ter gelegenheid van wetsontwerpen, die óf door het gouvernement, óf door de oppozitie worden voorgesteld. Dan ontstaat bij zulke diskussie de kans, dat het besproken beginsel in onmiddellijke toepassing wordt gebragt, en loopt men niet het gevaar, dat men zich in onbestemde redekavelingen verliest. Onze Kamers schijnen thans tot de overtuiging gekomen, dat deze Engelsche manier van behandelen verkieslijk is boven de Fransche, en daaraan hebben wij 't vermoedelijk te danken, dat zoowel de Tweede als de Eerste Kamer hare adressen kort en bondig hebben afgemaakt. Zelfs de Groene leden [illegible], die blijkens den *Nederlander* en blijkens [illegible] te [illegible] diskussie willen, hebben ook dezen keer geene algemeene beschouwingen op touw gezet. Al had ook hun officieël orgaan de troonrede over hare kleurloosheid gegispt en den wensch geuit, dat de Kamers zouden goed maken, wat het ministerieël opstel had misdaan; zij hebben desniettemin het projekt-adres gelaten wat het was, met uitzondering van eenige kleine amendementen, die door hen werden aanbevolen, en eigenlijk niet veel om het lijf hadden. Zelfs hebben zij over de algemeene strekking van het adres geen woord gezegd, dat dan ook zonder hoofdelijke stemming is goedgekeurd.

Bij § 1 waarin men leest »van de ondubbelzinnige bewijzen van genegenheid en gehechtheid, die uwe Majesteit telken reize van de natie ontvangt" heeft de heer van Lijnden voorgesteld het woord »telken reize" te laten wegvallen, opdat deze zinsnede alleen zou slaan op de ontvangst, nu onlangs aan den Koning te Utrecht bereid. Het schijnt dat de heeren eene bijzondere waarde willen hebben gehecht aan het Utrechtsch onthaal, dat vrij rumoerig, protestantsch en inkonstitutionneel opgezet, eerst later een zoo veel mogelijk ordelijk, verdraagzaam en konstitutioneel aanzien heeft gekregen. Wij weten niet aan wien wij die wijziging in de rigting der volksregten te danken hebben. Maar wat daarvan ook zij, de heer van Lijnden vraagt te veel van de Nederlandsche volksvertegenwoordiging, als hij begeert, dat zij uitsluitend aan Utrecht lof zal toekennen over blijken van gehechtheid en genegenheid gegeven. Z. M. de Koning heeft zich nooit of nimmer ergens als Koning vertoont, zonder dat hem de welmeenendste blijken van gehechtheid en genegenheid zijn gegeven. Zoo er eenig verschil bestaat tusschen het onthaal van Utrecht en van Groningen bij voorbeeld, het verschil bestaat alleen daarin, dat men niet hier gelijk ginder, aan de feestelijkheden den Koning gegeven, de kleur eener partij heeft trachten te geven, maar ze nationaal heeft gelaten, gelijk zij uit den aard der zaak zijn moeten. En het is daarom juist, om dat onderscheid, dat de heer van Lijnden verlangt, dat de Kamer bijzonder acht zal slaan op Utrecht! Wij hebben het gezegd, het is te veel gevorderd. De Kamer moest daarom juist eene reden vinden, om van Utrecht geen bijzondere melding te maken.

De heer Groen van Prinsterer heeft gevoeld dat zijn partijgenoot zich te veel bloot gaf; hij heeft met het hem eigenaardig talent getracht, aan het voorstel van zijn vriend een zachter kleur te geven. Hij denkt gunstiger dan de vorige spreker over § 1 der troonrede. Hij betreurt het wel in het algemeen dat die reden niet meer nadrukkelijk is in verband gebragt met de omstandigheden, maar hij meent toch dat er eenigzins op gezinspeeld is en hij dankt er het ministerie voor. De heer Groen is dezen keer al met zeer weinig tevreden, als hij het ministerie dankt voor hetgeen er niemand in heeft kunnen opmerken, noch vinden kan, zelfs niet nadat daarop door de vrienden dezerzijds is gewezen. Intusschen, de heer Groen, na het ministerie dit kompliment te hebben gemaakt, voegt daaraan: dat het hem leed zou doen, als men mogt trachten, wat in de laatste maanden gebeurd is op te rakelen. Dat is eene les voor den heer van Lynden en voor den *Nederlander*, die nog niet bekeud schenen te zijn met het nieuwe systeem, dat de heer Groen ontwikkelt en niet weinigen in de Kamer zal hebben verrast. Veel, zegt hij, moet met den mantel der liefde en der vergetelheid bedekt worden. Maar men moet toch niet alles vergeten, zoo gaat hij voort, en met een maakt hij een van die behendige en bedriegelijke sprongen, die de partij niet zeer door loyauteit kenmerkt, met de zaak op een ander terrein over te brengen. Hij zou willen zwijgen; maar er zijn er anderen, die niet zwijgen, en daarom moet de Kamer spreken. De heer Groen verwisselt niet zelden zijne rol van vertegenwoordiger met die van dagbladschrijver. Wat heeft de Kamer er mede uitstaande, welke polemiek de heer Groen in de pers voert of uitlokt? Als de heer Groen in de Kamer verschijnt, laat hij dan zijne rol van polemist in zijn kabinet achterblijven. Overigens, wie is er in den lande onder de [illegible] den heer Groen, die het gebeurde als niet geschied op zijde zou kunnen stellen, en de historie des vaderlands zou kunnen beschouwen als niet »steeds aaneengeschakeld." De zulken zijn alleen te vinden onder de vrienden van den heer Groen, die geheele tijdvakken uit de geschiedenis wegschrappen.

Het amendement is bestreden geworden door de heeren van Rappard en de Kempenaer. De eerste zeide, dat de kommissie volstrekt niet had bedoeld om uit te wisschen, wat er was gebeurd; maar daaraan te herinneren achtte hij niet geschikt tot bevordering van den vrede en de eensgezindheid. De kommissie had liever het voorbeeld gevolgd van de troonrede, en daarom opzettelijk de woorden *telken reize* in het adres gelascht, om aan te toonen, dat de Koning steeds, onder welke omstandigheden ook, van de zijde des volks hetzelfde gunstige onthaal genoot. Hetzelfde werd door den heer de Kempenaer betoogd, die het noodig achtte de woorden *telken reize* te behouden, omdat den Koning niet te Utrecht alleen, maar overal eene goede ontvangst ten deel viel.

Het amendement is met 30 tegen 13 stemmen verworpen.

§ 1 en 2 werden vervolgens zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Op § 3 stelt de heer Rijk een amendement voor, ten [illegible] zoo de middelen voor de dienst van oorlog en van marine niet voldoende mogten blijken te zijn, de Kamer geneigd is, naar het vermogen onzer finantieele krachten daarin te voorzien. Dit voorstel wordt door den heer baron Schimmelpenninck en den heer Hugenholtz bestreden, die de regering niet wenschen vooruit te loopen, maar liever hare voorstellen willen afwachten. Het amendement van den heer Rijk wordt daarop met 40 tegen 3 stemmen verworpen.

§ 4 handelt over onze Koloniën. De heer Stolte kan zich niet vereenigen met het vreugdegevoel over den toestand der Kolonien in deze § uitgedrukt. Ons gezag en onze invloed acht hij ondermijnd; en er heerscht, zoo zegt hij, eene algemeene ontevredenheid op Java onder de Europeanen. Hij meent dat de Gouverneur-Generaal, door liberale beginselen weggesleept, den val van ons stelsel bereidt, dat hij den hoeksteen van ons koloniaal welzijn noemt.

De minister van Kolonien antwoordt, dat de Spreker minstens zeer overdreven heeft, dat de maatregelen van het O. I. bestuur een goeden indruk hebben gemaakt, en dat niet het voornemen bestaat, om het O. I. systeem af te breken, dat met zooveel moeite is opgebouwd.

De heer Rochussen verklaarde, dat hij het met de regering eens was omtrent den gunstigen toestand der koloniën in het algemeen; hoewel er geen schaduwzijde ontbreekt, zou hij niet gaarne het ongunstig oordeel van den heer Stolte onderschrijven. Intusschen, hij meent dat er behoefte bestaat om het geldwezen en het *regerings-reglement* te regelen, en de behandeling daarvan niet uit te stellen. Om een blijk te geven dat de Kamer nog in *deze* zitting de belangen onzer koloniën wenscht te regelen, stelt hij voor bij wijze van amendement, het woord *ook* te laten vervallen.

De heer van Hoëvell verzekert, niet zoo ongunstige berigten te hebben ontvangen, als de heer Stolte, die zeer ongunstig schijnt te denken over het bestuur van den tegenwoordigen Gouverneur-Generaal, een bestuur, dat de spreker zeer toejuicht, waarom hij onder anderen, wees op de gunstige veranderingen, die in het kultuurstelsel worden voorbereid.

Na de verzekering van den heer Dirks namens de kommissie der rapporteurs, dat zij geen partij kiest voor of tegen het amendement, wordt het aangenomen met 37 tegen 6 stemmen.

Op de vraag van den heer van Hoëvell, waarop het vertrouwen der regering rustte, dat de woelingen op Borneo spoedig een einde zullen nemen, heeft de minister nog geantwoord, dat zulks gegrond was op mededeelingen van den Gouverneur-Generaal, die het niet noodig geoordeeld had buitengewone middelen te gebruiken.

Bij § 5 waarin sprake is van spoorwegen, wordt door den heer de Man geklaagd, dat zij niet zoo krachtig werden ondersteund als de Troonrede zou doen gelooven. Misschien nog 1/3 des Lands, het Noorden en het Oosten — hij had er kunnen bijvoegen het Zuiden — zijn daarvan nog verstoken. De spreker wenscht inlichtingen.

De minister van Binnenlandsche Zaken verdedigt het gouvernement. Het ligt niet aan de regering, dat ontwerpen van spoorwegen zijn afgesprongen, dat ligt in 't gebrek aan deelneming, waardoor aan gestelde en noodige voorwaarden niet is voldaan. De minister verklaart tevens aan den heer van Nispen, dat de Rijnspoorweg van Pruissen's zijde, tegelijk met die van onze zijde zal in gereedheid zijn.

De § wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

§ 6 levert eene niet onaardige diskussie over taalkennis. In deze §, die onze volkswelvaart bespreekt, wenscht de heer Bosscha te hebben ingelascht, dat »voegt zich daarbij de verstandelijke en zedelijke ontwikkeling des volks, wij dan de toekomst gerust mogen ingaan". Nadat de heer Wintgens op de *visscherij* had gewezen, die niet in den voordeeligen toestand deelt, en die hij aan de regering aanbeveelt, komt de heer van Lennep en met hem de taal- en letterkundige quaestie. Hij meent dat door het amendement van den heer Bosscha de intellektueele ontwikkeling des volks beklemd zou zijn tusschen [illegible] de takken der nijverheid en den schralen oogst.

De heer Mackay, nu de kwestie eenmaal op het terrein der taal gebragt was, vraagt den heer van Lennep of het te verdedigen is, dat men spreekt van een maatregel tot *welker* bekrachtiging? De dichter haast zich belijdenis van schuld te doen en *welks* voor te stellen. Toen nam de heer van Hall het woord. Hij zou tegen het voorstel van den heer Bosscha geen bezwaar hebben, maar hij twijfelt, of door het amendement het adres wel taalkundig zou versierd worden, dewijl verschillende zinsneden in dezelfde soort van inkleeding zich eindelijk zouden opvolgen. Zulks zou het bewijs kunnen geven, dat onze taalkundige kennis nog veel te wenschen overlaat. Een schoon kompliment van onzen minister aan den vergrijsden hoogleeraar. De heer van Hall heeft zijne loopbaan gemist. Hij had professor moeten worden. Hij heeft vroeger les gegeven in de wijsbegeerte van het regt en in de uitzigten van het hooger standpunt. Later heeft hij den Kardinaal Antonelli les gegeven in de di-

plomatie. Thans is hij bezig les te geven in de taal.

Intusschen, het gaat met de taalkennis van den heer van Hall, als met zijne diplomatieke en wijsgeerige bekwaamheden; zij wordt niet geappreciëerd. De Kamer is ondeugend genoeg geweest, om geen acht te slaan op de taalkundige bemerkingen van den minister en het amendement van den heer Bosscha goed te stemmen met 25 tegen 18 stemmen.

§ 7 wordt zonder stemming aangenomen.

Bij § 8 heeft de heer Groen een amendement, om meer aan te dringen op de voordragt van wetsontwerpen, waarop de Grondwet bepaaldelijk aandringt. Het wordt, tot ons leedwezen, slechts met 23 tegen 20 stemmen aangenomen. Wij begrijpen niet, waarom niet de gansche Kamer zich met het amendement vereenigde. De Grondwet moet toch eene waarheid zijn. De minister van Binnenlandsche Zaken heeft verklaard, dat de armenwet nog voor nieuwjaar en de wet op het onderwijs voor het eindigen dezer zitting zal worden voorgedragen.

Bij § 9, die eenige algemeene wenschen uit over de vruchten der geopende zitting, den onmisbaren zegen des Allerhoogsten, en de gemeenschappelijke werking van Koning en volksvertegenwoordiging; bij deze § wenscht de heer Rochussen den wensch of bede op te nemen, dat *»dreigende rampen van ons dierbaar Vaderland mogen worden afgewend.*" Hij vindt daartoe maar al te veel aanleiding in den staatkundigen (bij ons niet genoeg gewaardeerden) toestand van Europa, in de duurte der levensbehoeften, en in de verwoestingen der cholera. Het amendement vindt bij den heer van Rappard tegenkanting, niet om den inhoud, maar om de plaats, die het wordt aangewezen. De heer Elout stelt daarom eene andere indeeling van de § voor, die aller goedkeuring wegdraagt.

Daarna wordt het adres in zijn geheel door 42 aanwezige stemmen aangenomen.

Het zal den Koning worden aangeboden door den voorzitter, de kommissie van redaktie, en de heeren van Lijnden, van Nispen en Baud.

Algemeene vergadering der Katholieke Vereeniging van Duitschland te Weenen.

Weenen, 19 *September*.

In drommen stroomen de genoodigden en gedeputeerden, zoo wel uit den vreemde als van het land zelf — zij hadden er voor Katholieken een binnen- of buitenland bestaat — de kanzelarij der Vereeniging binnen, om zich toegangskaarten tot de Vergadering te verschaffen. Weenen heeft in deze dagen een geheel ander aanzien verkregen, immers, de inwoners openen verbaasde oogen bij den aanblik der priesterscharen van vreemde diocesen, die in hunne soutanen of priesterrokken de eene kerk na de andere bezoeken, vergezeld door eerbiedwaardige mannen uit de leeken.

Is het voor al de hier verzamelde Katholieken van alle standen reeds eene troostende gedachte, dat eene en wel de zevende algemeene vergadering der Katholieke Duitsche Vereeniging plaats heeft, dat genoegen wordt eene ware zaligheid, stijgt tot eene verhevene verrukking, daar allen innig, diep gevoelen wat het te beteekenen heeft, dat die vergadering juist te Weenen wordt gehouden, en wel in den burg van den algemeen beminden Keizer van Oostenrijk; te Weenen, in de sedert eeuwen katholieke stad, waar bereids ten tijde der Apostelen belijders van Christus woonden — in het vroeger *Fabiana* of *Flovianа* —; te Weenen, in de eeuwenoude historische stad, waar reeds in 455 de Apostel, de Oostenrijksche Severinus, de H. Abt, Christenen vond, Christenen maakte en tot Christenen bekeerde; in de voor de geschiedenis zoo rijke stad Weenen! Men behoeft slechts te zien, de blijde ontboezemingen der vreemdelingen slechts te hooren, om het gevoel, het heilig gevoel te kunnen beseffen, dat alle aanwezigen bezielt, om de sympathie te leeren kennen, welke alle Duitsche harten voor Weenen, voor Oostenrijk voelen.

Wat aan dezen dag eene bijzondere heiligheid, den aanwezigen een verheven christelijke vreugde schonk, was de door de liefderijkheid der Voorzienigheid ontstane omstandigheid, dat juist heden den 19, den dag der voorloopige vergadering, de plegtige terugvoering op het Spoelfeest van Maria Geboorte, nabij Orsova gevonden kroningsreliquiën van den H. Stephanus plaats had. Aandoenlijk, geestverheffend en sierlijk zinspeelden op deze gebeurtenis de twee redenaars, over wie wij hieronder verder zullen uitweiden.

Des avonds ten zes ure was de bevoegdheid-erkenning der gedeputeerden afgeloopen en het bleek dat, omstreeks 200 afgezonden, benevens bijna 500 genoodig den uit de diocesen van het Keizerrijk en Duitschland ingeteekend waren. Overtuigd van de belangstelling onzer lezers, laten wij hier eene opsomming volgen, daarbij doende bemerken, dat wij het aantal der gedeputeerden *juist* opgeven, en wat het aantal genoodigden betreft, dit slechts uit de noodigings-kaarten kunnen opmaken. Er zijn, luidens de notulen tegenwoordig: Uit de verschillende gedeelten van het diocees van Breslau 24 ged. 15 gen., Brixen 6, Passau 1, Munchen-Freising 5 ged. 3 gen., Weenen 20, Regensburg 10, Rottenburg 11 ged. 6 gen., Salzburg 4, Paderborn 12 ged. 4 gen., Praag 3 ged 3 gen., Augsburg 3 ged. 8 gen., Munster 11 ged. 3 gen., Freiburg 4, Wurzburg 2, Gran 9, Spier 4, Bamberg 2, Chur 1, Munster 11 ged. 3 gen., Brunn 8, Keulen 4, Seckau 9, Linz 17, Brandenburg 1, Limburg 3, Fulda 1, Osnabruck 3, Trier 2, Dresden 1, Maintz 12, Luxemburg 1, St. Polten 4, Stein a/Anger 3, Leoben 3, Raab 6, uit andere diocesen van Hongarije 10. Uit Posen, Gurk, Lavant en de Oostenrijksche diocesen een aantal genoodigden. Onder de gedeputeerden lazen wij de namen van: Westermaier, graaf Stolberg, Kolping, dr. Buss, dr. Wetzer, dr. Wick, dr. Riffer, prof. Brinkman, prof. Kreuzer enz.

Graaf O'Donnell, opende de voorloopige Vergadering in de zaal der Vereeniging voor toonkunstenaars, met eene eenvoudige, hartroerende aanspraak en begroeting der gedeputeerden, wier namen vervolgens door een sekretaris werden voorgelezen, waarop Prof. Kreuzer van Keulen eene treffende redevoering hield, waartoe aanleiding gaf de plegtige tot verrukking brengende terugvoering der krooningsinsignien van den H. Stephanus, door al de verschillende godsdienstige, geschiedkundige, wetenschappelijke en der kunst gewijde genootschappen van Weenen. Hij noemde Keulen de eene, Weenen de tweede Severinusstad, daar in de eerste stad zoo als hier, een Severinus voor het Geloof gewerkt heeft, namelijk Severinus (de Bisschop) in de tweede helft der derde eeuw — die in 408 overleed — en hier een Severinus (de Abt) van den jare 455 tot 8 Januarij 482. Hij drukte vooral op het gemoed der inwoners van Weenen de instandhouding hunner kerken en hare terugbrenging tot de zuivere oorspronkelijke bouworde, bovenal van de Stephanusdom en de voltooide fraaije kerk *»Maria Stiegen*" de eenige Liguoristenkerk, die hij als een echte paarl van bouworde afschilderde.

Na hem sprak het lid van het bestuur der Severinus-Vereeniging tevens prezident van de Weener Vereeniging voor Werklieden, Dr. Ant. Gruscha. Ook hij vond aanleiding, om de hervinding der kroonings-insigniën, tevens het thema der algemeene vergadering en het doel der pogingen van de gezamenlijke katholieke vereenigingen aan te wijzen, door de vergelijking, dat gelijk die kostbaarheden begraven en aan het bederf ten prijs gegeven waren, zulks ook het geval scheen bij vele kleinoodiën der Christenen. Het *zwaard* van *het Geloof* is door den roest van het *Indifferentismus*, door menschenvrees en traagheid ingevreten; het is tijd dat het getrokken, van zijnen roest gezuiverd en voor God en de zaak van God in de hand genomen worde, opdat het oude Geloof weder terugkeere in hart en huis; de mantel der liefde is door eene verderfelijke filantropie en verkeerde menschlievendheid, zoowel als door het aan alles knagende egoïsmus bedorven; het moet hernieuwd worden door echt katholieke, daadwerkelijke liefdepogingen. De kroon alleen is ongeschonden gebleven, de kroon der in God berustende, door God en door het geloof sterke hoop.

Beide sprekers werden met daverende toejuiching begroet en door innig gevoelde, dieptreffende woorden beloond. Ten acht ure des avonds ging de Vergadering uiteen en vereenigde zich weder tot een aangenaam onderhoud in de prachtige zalen Van Sperl.

Met ongeduld zien wij de eerste Vergadering in de groote K. K. redoutezaal van den keizerlijken burg te gemoet. De zaal kan over de 4000 personen bevatten en is tot het voorgenomen oogmerk doelmatig versierd. Op den voorgrond tusschen de twee spreekgestoelten, prijkt een door bloemen omringd kolossaal borstbeeld, uit karrarisch marmer sierlijk gebeiteld en Zijne Heiligheid Pius IX voorstellende. Op eene kleine verhevenheid staat de tafel van den Voorzitter, waarop zesarmige vergulde kandelabers, en ter regter zijde der tafel de prachtige troonzetel voor den Hoogw. Prins-Aartsbisschop. In den achtergrond, verheft zich als het voornaamste versiersel het afbeeldsel des Keizers, aan wiens regter- de genius des Geloofs, en linkerzijde de genius der Wet staan. Daar boven leest men in groote gouden letteren: *In Ecclesia salus*. Ter regter zijde in dezelfde letteren: »Geloofd zij Jezus Christus", en ter linkerzijde: »In eeuwigheid, amen". De voorgrond der zaal is voor de gedeputeerden bestemd. Rondom de ruime zaal verheffen zich amfitheatersgewijs in vier rijen, de voor de genoodigden bestemde, met rooddamast bekleede zittingen. De galerijen zijn voor de Dames ingerigt. Een schat van bloemen versiert elke zitplaats. Van de zoldering hangen vijf lichtkroonen, elk van 60 tot 70 kaarsen, daar de Vergaderingen des avonds zullen gehouden worden. In de belendende kleinere danszaal zijn de schilderijen ten toon gehangen, van onze kunstenaarsvereeniging die door Prof. Kuppelmeier, Rösner, Fuhring enz. bestuurd wordt.

Lang zuchtteden onze jeugdige kunstenaars onder den druk der tijdsomstandigheden; voor hunne beste voortbrengsels werd naauwelijks zooveel betaald, dan wat een daglooner verdient; doch sedert de Severinus-Vereeniging in den *Volksvriend* verklaard heeft, de bezorging van altaarstukken, kruiswegen, vanen als anderzins op zich te nemen, hebben de jonge kunstenaars genoegzaam werk en genieten zij voor hunnen arbeid een billijk honorarium.

Wij spoeden ons naar den Stephanusdom om er de »mis van den H. Geest" bij te wonen.

(*Deutsche Volkshalle.*)

Ter gelegenheid van den tegenwoordigen gezondheidstoestand is sinds gisteren ingekomen:

Van W. H. .	*f* 25.00.
160 ℔ Java Rijst.	
Van F. C. . .	*f* 25.00.
» L. J. H. 160 ℔ Java Rijst.	
» C. P. L.	*f* 17.50.
» Gez. N.	» 5.00.
» B. . . .	» 2.37½.
» K. X. . .	» 5.00.
» R. R. . .	» 2.50.
» F. . . .	» 2.50.
	f 84.87½.
vorige opgave	» 81.00.
zamen	*f* 165.87½.

Bij de centrale cholera-kommissie zijn van den 7 tot en met den 26 Sept. 1853 aangegeven: 157 mannen, 96 vrouwen, te zamen 253 personen;

waarvan in het hospitaal zijn opgenomen: 32 mannen, 16 vrouwen, te zamen 48 personen.

Overleden: 79 mannen, 55 vrouwen, te zamen 134 personen;

daarvan in het hospitaal: 11 mannen, 5 vrouwen, te zamen 16 personen;

aldaar uitgegaan: 5 mannen, 1 vrouw, te zamen 6 personen;

blijven alzoo dáár in behandeling 26 personen.

Bij vonnis van de arrond.-regtbank te Amsterdam, van den 7den dezer, is tegen S. A. Dwars, wonende te Amersfoort, schrijver van *»de Baggijn van Amersfoort*, *Menschelijke dwaasheid*, *Huisjes-schat*" en meer dergelijke schriften regtsingang verleend met bevel tot dagvaarding in persoon, wegens het schrijven en ter publieke uitgave afstaan ter verkoop van een pamflet, getiteld: *»de vermakelijke Stadhuis Rooshahe poppenkast (Rarekiek)*: in Junij of Julij 1853 te Amsterdam, bij R. P. van Cittert, welk pamflet doorgaands (en meer bepaaldelijk in eenige aangehaalde zinsneden) allerliederlijkste taal bevat en alzoo strijdig is met de goede zeden. (*W. v. h. R.*)

Z. M. heeft goedgevonden: 1°. de bij Hoogstdeszelfs besluit van den 4den Julij 1853, n°. 32, gedane benoeming van H. Hubert tot kapitein-kommandant der dienstdoende schutterij te Bolsward, op diens verzoek in te trekken en hem tevens te bevestigen in zijn vorigen rang van eersten luitenant bij dezelfde schutterij; 2°. tot kapitein-kommandant der dienstd. schutterij te Bolsward te benoemen, E. R. baron van Asbeck, vroeger tweede luitenant bij de infant. van het leger.

Z. M. heeft aan Mr. F. M. C. Pels Rijcken, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van substituut-officier bij de arrond.-regtbank te Arnhem; voorts heeft Z. M. goedgevonden en verstaan:

a. tot derzelver tegenwoordige funktien te herbenoemen en bij kontinuatie aan te stellen de titularissen bij de kantongeregten in de verschillende provinciën;

b. te benoemen en aan te stellen: tot plaatsvervangende kantonregters te Doetinchem (Gelderland), L. H. F. Mossel; te Oud-Beijerland (Zuidholland), Mr. J. F. de Meij Mecima; te Naarden (Noordholland), M. J. Kannes; te Wijk bij Duurstede (Utrecht), L. J. van der Koog; te Holwerd (Friesland), Jhr. D. W. C. van Heeckeren; en te Raalte (Overijssel), A. A. Verkouteren;

c. eervol ontslag te verleenen aan de plaatselijke kantonregters: L. A. Ghijm, te Doetinchem; A. Vogelsang, te Oud-Beijerland; H. B. Valkenhoff, te Naarden; J. K. J. Jorilzaar, te Wijk bij Duurstede; en J. G. Giese, te Raalte.

'sGRAVENHAGE, 27 September. Men verneemt, dat Z. M. de Koning eene staats-kommissie heeft benoemd, aan welke de taak is opgedragen de grondslagen eener regterlijke organizatie aan te wijzen en zich met den minister van Justitie te verstaan, tot het ontwerpen eener wet over dit gewigtig onderwerp. De kommissie is zamengesteld uit de heeren: den ridder van Rappard, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en voorzitter van het Prov. geregtshof van Gelderland, die tot voorzitter benoemd is; Meeussen, Godefroi en Wintgens, leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; Mr. J. L. G. Gregory, advokaat-generaal bij den Hoogen Raad en Mr. W. F. G. L. François, substituut-officier bij de Arrond. Regtbank te 's Hage, die tot *secretaris* is benoemd.

— Naar men verneemt zal Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, na eenigen tijd te Berlijn vertoefd te hebben, zich vandaar naar Moskou, Warschau en ook naar het kamp te Olmutz begeven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 September. De Hollandsche officieren welke het kamp van Satory hebben bijgewoond zijn door den Keizer met ordeteekenen begiftigd geworden.

— De dagbladen behelzen de gewone mededeelingen omtrent de geestdrift der bevolking voor den persoon des Keizers, ook thans weder gebleken bij zijne reis in de Noordelijke departementen.

— De tijding van het binnenzeilen der Dardanellen door de vereenigde Fransche en Engelsche oorlogsvloot is nog niet officieel bevestigd. Men twijfelt echter niet aan de waarheid dezer gebeurtenis. Het is slechts de vraag of zulks geschied is op aanzoek van den Divan en als een oorlogsverklaring aan Rusland, of dat men alleen ter bescherming der in Konstantinopel wonende Christenen naar de Turksche hoofdstad is gestevend.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 24 September. De Keizer van Rusland is met een aanzienlijk gevolg in het kamp te Olmutz aangekomen.

— De Engelsche dagbladen die gemeld hebben dat de Weener konferentie was opgeheven, hebben zich vergist, want nog altijd zet zij hare zittingen voort. Evenwel was men nog tot geen besluit gekomen; wat te doen, bijaldien de Sultan bleef weigeren de nota onvoorwaardelijk aan te nemen. De gezanten hebben zich gezamenlijk naar Olmutz begeven.

BELGIE.

BRUSSEL, 26 September. De prins van Chimay welke naar Rijssel zich begeven had, om aldaar Napoleon III te begroeten is van daar terug gekeerd met een eigenhandigen brief van den Franschen keizer voor koning Leopold.

— De September feesten ter gedachtenis der vrijwording van België hebben niets bijzonders opgeleverd de publieke vertooningen zijn door het ongunstige weder uitgesteld.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 27 September.

BEVALLEN (23 Sept.): B. Meddens, geb. van den Berg, Z. (25 Sept.): M. J. Ravesloot, geb. Cardinaal, Z. - Vrouwe M. A. van der Groesen, geb. Vorstins, doode D. — (26 Sept.): M. E. Evers, geb. van Gent, D.

OVERLEDEN (24 Sept.): E. M. van de Wiele, wed. H. A. Vrij.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 27 Sept. Tarwe: 127 ℔ b. Pools. *f* 425. Rogge: 117 ℔ n. Archangel *f* 252; 114 ℔ o. Gedr. *f* 237.

ROTTERDAM, 26 Sept. Tarwe. Puike Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. 1852 *f* 390, 435; middelsoort *f* 360, *f* 375; geringe *f* 315, 338; N. Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. *f* 390, 435; Blaauwe dito *f* 323, 338; Zomer dito *f* 323, 338. — 152, 155, 156/2 ℔ witb. Poolsche *f* 435, *f* 443; 160/2 ℔ oude Hoogl. Kleefsche *f* 460; 160, 162/2 ℔ nieuwe Bovenl. Ris *f* 435, 445, *f* 450. — In Veiling: 25 Last 158/2 ℔ Petersburger Kubanka *f* 365. — Rogge. Zeeuws. en Vlaams. 1852 *f* 263, 285; Noordbrabandsche id. *f* 248, 255; N. Zeeuwsche en Vlaamsche 1853 *f* 297, 308; N. Noordbrabandsche id. *f* 276, 291. — 146/2 ℔ Odessa *f* 265; 145/2 ℔ Eupatoria *f* 260; 144/2 ℔ Fransche *f* 270; 142/2 ℔ jar. Archangel *f* 256, 257; 142/2 ℔ nieuwe dito *f* 260. — Gerst. Nieuwe Zeeuwsche en Vlaamsche Winter 1853 *f* 195, 210; n. dito dito Zomer id. *f* 189, 195. — Haver. Zeeuws. en Polder Korte *f* 101, 120; dito en dito Voeder *f* 90, 105. — Boekweit. Noordbrabandsche op 140/2 ℔ *f* 225, 228, 230; Nieuwe Rijn *f* 225; Grove Fransche *f* 188, *f* 190, 193, 195, *f* 200. — Boonen. Zeeuwsche Paarden 1853 *f* 218, 225; Duiven id. *f* 240, 255; Walchersche Witte id. *f* 375, 390; Zeeuwsche dito id. *f* 360, 375; N. Walchersche Bruine id. *f* 405, 420; N. Zeeuwsche Bruine id. *f* 375, *f* 405. — Erwten. Nieuwe Walchersche Blaauwe 1853 *f* 285, *f* 300; Dito Zeeuwsche ordinaire id. *f* 270, 293; dito dito groote id. *f* 300, 345; dito dito Witte id. *f* 225, 270; dito dito Graauwe id. *f* 315, 360; dito Geldersche dito id. *f* 390, 420. — Koolzaad. Verkocht: Zeeuwsch Zakmaat 65 ℒ, 66 ℒ; dito gestort 65½ ℒ; Zomerzaad 57 ℒ, 58 ℒ. — Bruin Mosterdzaad, nieuw *f* 15, 16, Geel dito dito *f* 11, *f* 13 per Mud. — Raapkoeken *f* 80, 86. Lijnkoeken *f* 110, *f* 125 pr. 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe. 160, 162/2 ℔ N. Hoogl. Kleefsche *f* 440, 455; 158, 161/2 ℔ Petersburger Kubanka *f* 370, 390. — Rogge. 142/2 ℔ jar. Archangel *f* 260; 143/2 ℔ geringe Odessa *f* 225; 143, 148/2 ℔ Kaukasus *f* 250, 265; 142/2 ℔ Odessa *f* 250. — Gerst. 129/2 ℔ Koersche te Schiedam *f* 244. — Boekweit. Grove Fransche op 140/2 ℔ *f* 210. — Koolzaad. Overmaasch 67 ℒ, Flakkeesch 63 ℒ, 65 ℒ, 66 ℒ.

SCHIEDAM, 26 Sept. Rogge. Verkocht: 141/2 ℔ N. Archangel *f* 256 1/m. — Gerst. Verkocht: 129/2 ℔ Koersche *f* 244 6/w. — Moutwijn *f* 22,75; Jenever *f* 27,25; Amst. Proef *f* 28,50, per Ned. vat zonder fust, zonder belasting.

BORDEAUX, 23 Sept. *Voorloop.* 3/6, 3 franks hooger tot 193 fr. disponibel.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds	pCt.	26 Sept. 4½ u.	gebl.	27 Sept.		4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.		61 1/16	61⅜	a	61 13/16	61⅜
Dito Dito	3		74⅛	74½		74¾	74½
Dito Dito	4		93¼	93⅜		93 11/16	93⅜
O. I. Leening 1844	4						
Amortis. Syndic.	3½						
Handel-Maatschappij	4½						
Aand. Rijn-Spoorweg							
Aand. Holl. S. M.							
Obligatien							
BELGIE, Obligatien, 1844							
Cert. bij de Belg. Bank	2½						
Dito bij Rotsch. en Volksy			51⅝	51		51⅝	
FRANKRIJK, Obligatien	3						
SPANJE Nieuwe	1		21½	21⅜		21¾	21⅜
Dito	3		46⅛				
Dito Binnenl. à 6/m.			41⅝	41¼		41⅝	41¼
Coup. Bewijzen			5 7/16	5½		5 7/16	
Amortisable Schuld			4 1/16	4¼			
PORTUGAL te Londen	5		37½	37⅜		38 1/16	37 11/16
Dito uitgestelde			16				
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5		107⅜	107⅛		107¼	
Dito Dito 1828 en 1829			107	106¾		106⅞	
Cert. bij d°. 1831 en 1833			97¼				
Dito	4½						
Dito bij *Hope*	4		91½				
Dito bij *Stieglitz en C°.*			90½				
Dito bij id. 5de Serie	4						
Cert. te Hamburg	5						
Inschrijving in Assignat.	6						
Cert. van dito			73¾				
POLEN, Certifikaten	4		84½	84½			
Dito Aand. à fl. 500			160¾				
Dito met Lot. à 300							
AMERIKA, Bank-Actiën			4⅝				
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*							
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.		79⅛	78¾		79¼	
Dito 1852							
Dito 1847	2½		40⅝	40⅝		40¾	
Dito 1851	2½		40 11/16	40⅝		40¾	
Dito 1849	5		92⅛	92¼		92 13/16	92¾
Ween. Bank bij *Goll en C°.*							
Dito	4						
Letter B	5		92⅝	92¾		92 15/16	92¾
Aand. met Loting fl. 500							
Nieuwe dito 250							
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.						
BRAZILIE te Londen 1824	5		97⅛	97¼			
Dito Leening 1843	5						
PERU	4½		70	69¼		70	69¼
MEXICO Nieuwe	3		22⅞	22 11/16		23⅛	22 11/16
VENEZUELA à £ 100	3½						
GRENADA à £ 100	2						
Dito Uitgestelde			8⅞	8½		8⅞	
ECUADOR à £ 100			5⅞				

Mexiko onbepaalde 22⅞, ¾, ⅞.

De markt scheen zich aanvankelijk te willen verbeteren, door kooporders welke zoo in Binnenl. als vreemde fondsen plaats vonden, doch later kwamen integendeel veel verkoopers te voorschijn, die de prijzen algemeen drukten, zoodat ze bij ongunstige stemming weder als gisteren sluiten.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 3 pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Plaats	Termijn	Koers	Plaats	Termijn	Koers
Parijs	2/m.	*f* 56	Livorno	2/m.	*f* 89½
»	zigt	» 56⅜	Napels	»	» 81½
Bordeaux	2/m.	» 55⅝	Petersburg	»	» 1.88
»	½/m.	» 55⅞	Weenen	6/w.	» 34¼
Madrid	3/m.	» 244	Augsburg	»	» 35½
Cadix	»	» 244	Frankfort	»	» 98¼
Seville	»	» 241	Hamburg	2/m.	» 35¼
Bilbao	»	» 242	»	zigt	» 35⅜
Lissabon	»	» 41¼	Londen	2/m.	» 11,70
Porto	»	» 41¼	»	zigt	» 11,80
Genua	2/m.	» 46	Rotterdam	»	» ¼

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 26 Sept. Belg. leen. 2½ pc. —; 1840/1842 4½ pc. 96½; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 21¼; Binnenl. 3 pc. 41⅞; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 82¼.

PARIJS, 26 Sept. [illegible] 101,90; Spanje 3 pc. Binnenl. [illegible] Met. 5 pCt. —.

MADRID, 21 Sept. Spanje 3 pc. 43½; 1—3 pc. 23½; Cert. Coup. —; Bank S. Fernando —.

LONDEN, 26 Sept. Cons. kont. 92 a —, op tijd 92 a —; Braz. 100 a 102; 1829/39 100 a 102; 1852 95 a 96; Den. 3 pc. 84 a 86; 5 pc. 103 a 105; Ecuad. 4½ a 4¾; Gren. 21 a 22; Uitgest. 8 a 9; Mexiko Nieuwe 23⅜ a —; Peru 4½ pc. N. 68 a 70; Uitgest. 48 a 50; Rusl. 1822 5 pc. 111 a 113; (N.) 4½ pc. 97 a 99; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 42 a —; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21¼ a —; 3 pc. 44½ a 45½; Coup. cert. 5¼ a —; Passive 4½ a 5, Holl. 2½ pc. 61½ a —; id. 4 pc. 96 a —; Venez. 33 a 36; Uitg. 13 a 15; Wissel op Amsterdam *f* —,—; Grieken 1824 — a —; 1825 —.

BERLIJN, 24 Sept. Schuldbr. 3½ pc. 92; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 96½; Pools. 4 pc. 90½; Loten fl. 500 90; Oost. Met. 5 pc. 85⅜; Amsterdam zigt 142½ id. 2/m. 141⅜.

HAMBURG, 24 Sept. Rusl. Cert. 104; Oostenrijk Met. 5 pc. 92; Spanje 1—3 pc. 20¾; Binnenl. 3 pCt. 39.

FRANKFORT, 23 Sept. Met. 5 pCt. 84⅛; W. Bank-Aktiën 1446; W. Loten fl. 250, —; Spanje 1 pCt. 22 7/16, id. 3 pCt. 42¼; Wissel op Weenen 108⅞.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 26,00	a —	Pruissische	*f* 34½	a —
Napelsche	- 23,10	„ —	Spaansche	- 2,44	„ —
Div. in £St.	- 11,70	„ —	Hamb. Russ.	- 37⅛	„ —
Eng. Russen	- 12,10	„ —	Russ. in Z. R.	- 37⅛	„ —
Fransche	- 56	„ —	„ Pap. „	- —	„ —
Belgische	- 56⅛	„ —	Pools. in Fl.	28⅛	„ —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,80	a 9,90
Oude Gerande Dukaten	» 5,60	» 5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,75	» 11,85
» Pistolen	» 9,65	» 9,75
Stukken van 20 Francs	» 9,40	» 9,50
Baren Goud en Specien a *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn	11 à 11½ pc.	

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,35	» 2,37
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	» 1,77
Zilver 1000 à 980	*f* —,—	à —,—
» 900 » 700	» 104,50	» 105,—

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 25 Sept. J. F. Mendes, Emma, Akijab.

HELVOET, 25 Sept. K. J. Jonker, Maria Elisabeth, Akijab, laatst van Brouwershaven.

BATAVIA, 6 Aug. Poort, Amboina, Rott. - Vonk, Neerlands Koningin, id.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 27 September in lading naar:

Keulen	H. Berns, Coln N°. 16.
„	J. Noll, Catharina.
Ludwighaven, Manheim & Heilbron	A. Hartman, Ludwighaven N°. 62.
Duisburg	J. L. Arera, Ondine.
Urdingen & Ruhort	D. Janssen, vrouw Maria.
Mainz	W. Hupert, Mainz N°. 7.
Heilbron	G. C. Smith, Clio.
Wesel	J. Beijer, Jonge Wilhelmina.
Manheim	P. M. Itschert, Fortuna.
Dusseldorp & Neus	P. van der Poll, Helena.

AMSTERDAM, 27 Sept. vertrokken:

Duisburg	H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.

Rijnhoogte. KEULEN 25 Sept. 6 vt. 10 dm.

PRIJZEN DER PERCEELEN.

Geveild op Maandag 26 Sept., in het O. Z. Heeren Logement.

N° 1. Een Huis en Erve, Oude Schans, NN 295; *f* 4750, *f* 300, G. van Heerde.

2. Een dito, Schipperstraat, U 162; *f* 1425, *f* 125, C. Ament.

3. Een dito, Beerensteeg, K 105; *f* 390, *f* 40, B. H. Evers.

4. Een Huis, Achterhuis en Erve, Nieuwmarkt, Q 373; *f* 11950, *f* 50, Opgehouden.

5. Een Huis en Erve, Weesperplein, W 182; *f* 2050, *f* 50.
6. Een dito, naast Perceel N° 5, W 183; *f* 2925, *f* 100.
} *f* 5125, *f* 1600, J. H. Geselschap.

7. Twee Huizen en Erven, Zeedijk, M 12; *f* 3375, *f* 25, Opgehouden.

8. Een Huis, Achterhuis en Erve, [illegible], PP 550; *f* 3600, *f* 20, J. F. Schutte.

9. Een Huis en Erve, tweede Egelantiersdwarsstraat, NN 414; *f* 900, G. van Heerde.

10. Een dito, Raamgracht, C 140; *f* 290, *f* 10, Opgehouden.

11. Een dito, naast Perceel N° 10, C 141; *f* 418, J. Beije.

12. Een dito, als voren, C 143; *f* 290, Opgehouden.

13. Een Huis en Erve, Leidschestraat, CC 23; *f* 9000.
14. Een dito, Prinsengracht, belend Perceel N° 13, CC 503; *f* 3125.
} *f* 12125, *f* 25, B. Keuch.

15. Een Huis, Tuin en Erve, Noorderstraat, AA 140; *f* 3750, J. Dinger.

16. Een Huis, Achterhuis en Erve, Vinkenstraat, UU 463 en 464; *f* 2500, H. W. Heinsius, Az.

17. Een Huis en Erve, Lindenstraat, PP 211; *f* 900, P. D. Lusink, Jr.

18. Een dito, Brouwersgracht, UU 98; *f* 1000, *f* 2, Opgehouden.

19. Eene Stal en Erve, Kromme Tuinstraat, OO 516; *f* 290, B. A. Baanstra.

20. Een Huis, Achterhuis en Erve, Heerenstraat, RR 233; *f* 4 25, *f* 25, P. D. Lusink, Jr.

21. De helft in een Huis, Tuin en Erve, Kerkstraat, DD 601; *f* 1225, *f* 200, H. C. Coers.

22. Een Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, W 423; *f* 1700, *f* 350, P. Subiese.

23. Een Huis, Achterhuis en Erve, Begijnhofsteeg, E 281; *f* 2025, *f* 200, J. F. Schutte.

24. Een dito, Bloemstraat, DD 120 en 119; *f* 750, A. Langerhuizen.

25. Een dito, Tichelstraat, PP 233 en 234; *f* 925, *f* 50, J. F. Schutte.

26. Een Huis en Erve, Anjelierstraat, OO 280; *f* 875, *f* 40, G. van Heerde.

27. Drie Huizen en Erven, Laurierstraat, FF 120 a 122; *f* 340, *f* 70, B. H. Evers.

CORRESPONDENTIE.

De ons uit Etten toegezondene aanbeveling eener kweekschool te Bussel, kan niet dan tegen betaling onder de advertentiën geplaatst worden.

ADVERTENTIEN.

Vijf-en-Twintigjarige Echtvereeniging

VAN

J. ROTTEVEEL

EN

K. VAN DER ZON.

LISSE, 28 September 1853. (3309)

(3306) Heden overleed tot onzer aller bittere droefheid onze hartelijk geliefde Moeder, Behuwdmoeder en Grootmoeder Mejufvrouw MARIA SCHRIJVER, Wed. den Heer G. VAN DEN BERGH, in den ouderdom van 82 jaar en ruim vijf maanden. Na reeds tijdig voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten der stervenden ging zij van hier als een stichtend voorbeeld van geduldige berusting en algeheele overgave aan den wil des Hemelschen Vaders.

WEESP, 22 September 1853.

Uit aller naam, G. v. D. BERGH.

Kostschool voor Jonge Jufvrouwen,

GEVESTIGD OP HET KASTEEL

DOMMEL-RODE TE ST. OEDENRODE.

bij *'s HERTOGENBOSCH.*

Dit instituut is in eene gezonde luchtstreek gelegen: het vertrek, alwaar de lessen gegeven worden, benevens de slaapkamers en de eetzaal, zijn zindelijk, ruim en zeer luchtig. Eene fraaije kapel bevindt zich in het midden van dit gebouw. Eene aanzienlijke plaats, een groote en fraaije tuin, schoone akkerlanden, grenzende aan het gesticht, verschaffen der jonge Jufvrouwen, de vermakelijkste uitspanningen en wandelingen.

Het voornaamste doel dezes instituuts is, der jonge Jufvrouwen de grondbeginselen der goede zeden in te boezemen, door haar onze H. Godsdienst te leeren kennen, beminnen en uitoefenen, en tevens hare jeugdige harten tot een zachtaardig karakter en eenen bevalligen omgang te vormen: ten einde eenmaal tot troost harer familiën en tot nut en sieraad der maatschappij te verstrekken.

Voor eene goede opvoeding wordt zeer veel zorg gedragen; het voedsel is gezond en wordt in overvloed en behoorlijke afwisseling gegeven. De onderwijzeressen bevinden zich aan de tafel der jonge Jufvrouwen, en slaan met naauwkeurigheid alles, wat tot eene beschaafde wellevendheid gevorderd wordt, gade. De zindelijkheid en stemmige houding der kweekelingen, alsmede de omzigtigheid en oplettendheid die de jaren en de gesteltenis in het bijzonder vorderen, maken het voorwerp harer bijzondere zorg uit. In geval van ziekte, verschaft men der jonge Jufvrouwen de zorgvuldigste en teederste oppassing.

De jonge Jufvrouwen zijn steeds onder het waakzame oog der Onderwijzeressen.

De vakken van onderwijs zijn: de Christelijke leering, de grondbeginselen der letterkunde, de Fransche en Nederduitsche talen, het kunstmatig lezen, de schrijf- en rekenkunde, de briefstijl, vooral met betrekking tot den koophandel, de grondbeginselen der aardrijks- en geschiedkunde. — Voorts alle vrouwelijke handwerken.

De Hoogduitsche lessen en die der muzijk, worden afzonderlijk betaald.

Er bestaan voor de leervakken, hoogere en lagere afdeelingen, tot welke de leerlingen naar gelang van hare vorderingen en kundigheden toegelaten worden.

Om eenen gepasten en wijzen naijver, in de jonge Jufvrouwen op te wekken en gaande te houden, heeft er alle jaren eene prijs-uitdeeling plaats.

Men betaalt jaarlijks voor kost- en leergeld *f* 130,00 Neêrlandsch: de betaling geschiedt vooraf, bij het begin van ieder vierendeel jaars, zonder korting voor afwezigheid, uitgenomen in geval van ziekte.

Het gesticht verschaft 1 ledikant en deszelfs behangsels, 1 stroozak, 1 matras, 1 peuluw en kussen, tegen *f* 2,50 in de drie maanden; men betaalt daarenboven *f* [illegible] bij de inkomst en *f* 12,00 's jaars voor de wasch.

De jonge Jufvrouwen gelieven zich te voorzien, van 3 paar beddelakens, 2 wollen dekens, 1 katoenen sprei, 6 kussensloopen, 6 handdoeken, 6 servetten, 1 zilveren lepel en vork, 1 tafelmes en 1 latafel. Men bezorgt dit alles aan de jonge Jufvrouwen, die het mogten verkiezen tegen *f* 1,50 in de drie maanden; uitgenomen den zilveren lepel en vork.

De Ouders, welke voornemens zijn hunne kinderen van dit instituut terug te halen, worden verzocht hiervan drie maanden te voren kennis te geven.

Men verzoekt steeds, brieven franco.

De Prospectus is te bekomen bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN en informatie in de Pastorie van de PP. Augustijnen te Amsterdam. (3310)

(3312) In de omstreken van Haarlem wordt gevraagd, in eene PASTORIJ, een **KNECHT**, niet beneden de 35 jaren, en voorzien van goede getuigschriften, om een Tuin waar te nemen en tevens eenig Huiswerk te verrigten. Hierop reflecteerenden vervoegen zich met *franco* brieven onder de letter A. bij den Boekhandelaar F. CREVOT te Beverwijk.

FABRIJK VAN KERKGEWADEN,

te Uden Prov. Noord-Brabant.

Tot **FABRIJKSPRIJZEN** zijn in onze Fabrijk verkrijgbaar: KASUIFELS à *f* 20 en hooger in alle kleuren. KOORKAPPEN à *f* 30 en hooger. TWEE DALMATIEKEN *f* 40 en hooger. GEHEEL OFFICIE *f* 90 en hooger. HUMERALEN, ANTIPENDIUMS, COMMUNIEKLEEDEN, PROCESSIEVANEN, met afbeeldsels van heiligen, H. OLIEBEURSEN, STOLEN, KAPITTELSTOKKEN, LESSENAARSKLEEDJES, CINGELS voor Albten. KRUISEN, BANDEN en VOERING voor Kasuifels, Koorkappen en Dalmatieken. ZIJDEN STOFFEN, GALONNEN, FRANJES, PAILLETTEN, GOUDDRAAD, TROSSEN, KOORD, en verder alle tot kerkgewaden benoodigde stoffen. **WITTE WAS** à *f* 1.10 het ½ Ned. ℔. **WITTE ALTAARKAARSEN.** AMERIKAANSCHE KLOKKEN en PENDULEN, het gangwerk van *verguld koper* en *mahonien* kasten. Prijs *f* 14.00.

(3296) F. VAN DE BURGT.

LIJDERS

die aan de zoo treurige als hoogst onaangename kwaal lijdende zijn, bestaande in het ONGEVOELIG AFLOOPEN VAN HET WATER, kunnen hier van geheel geholpen worden. Tot nadere inlichting kan men zich met *franco* brief aanmelden onder Lett. P. aan het Bureau dezer Courant. (3311)

STOOMBOOT-DIENST

tusschen

Zierikzee en Rotterdam,

en tusschenliggende plaatsen en veeren;

DIRECTE VAART MET DE

STOOMBOOT **STAD ZIERIKZEE.**

Dagen en Uren van vertrek in de maand October 1853.

Van ZIERIKZEE:				Van ROTTERDAM.			
Zondag	2,	's midd.	12 u.	Zaturd.	1,	's morg.	4 u.
Woensd.	5,	's nam.	1 〃	Dingsd.	4,	〃	5½ 〃
Vrijdag	7,	's morg.	4½ 〃	Dond.	6,	〃	6½ 〃
Zondag	9,	〃	5½ 〃	Zaturd.	8,	〃	8 〃
Woensd.	12,	〃	9 〃	Dingsd.	11,	〃	11 〃
Vrijdag	14,	〃	10½ 〃	Dond.	13,	〃	3½ 〃
Zondag	16,	's midd.	12 〃	Zaturd.	15,	〃	4 〃
Woensd.	19,	's nam.	12½ 〃	Dingsd.	18,	〃	5 〃
Vrijdag	21,	's morg.	4½ 〃	Dond.	20,	〃	6 〃
Zondag	23,	〃	5 〃	Zaturd.	22,	〃	7 〃
Woensd.	26,	〃	7 〃	Dingsd.	25,	〃	9½ 〃
Vrijdag	28,	〃	9 〃	Dond.	27,	〃	11 〃
Zondag	30,	〃	11 〃	Zaturd.	29,	〃	4 〃

Aanlegplaats te Rotterdam, aan het Oude Hoofd; te Dordtrecht aan de Hooi-Kade.

De Goederen kunnen uiterlijk tot een half uur vóór het vertrek der Boot bezorgd worden; later komende blijven dezelve tot de eerstvolgende reis liggen. (3304)

GENEZING VAN EEN OPEN BEEN, *door de zalf en pillen van HOLLOWAY, nadat men alle andere middelen te vergeefsch beproefd had.*

De heer John Estman, te Buenos-Ayres, schrijft in eenen brief aan den professor Holloway, gedagteekend den 11 September 1850: "Een heer, inboorling dezer stad, bezeerde eenigen tijd geleden de wreef van een zijner voeten, waardoor eene open wond ontstond, welke binnen kort zoo toenam dat dezelve zich uitstrekte tot aan de knie. Hij was eenige maanden onder behandeling van eenen chirurgijn alhier, wiens heelmiddelen echter geen nut voortbragten. Toen besloot hij zijne toevlugt te nemen tot de zalf en pillen van Holloway; tengevolge waarvan hij thans geheel genezen is, en de beste gezondheid geniet."

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.[illegible] *f* 15.50, *f* 23,50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3,30, *f* 8.15, *f* 15[illegible] *f* 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen [illegible] B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsch straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht* en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch* alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (3053)

(3258) Bij G. B. VAN GOOR te Gouda, komt van de pers:

à **90 CENTEN**, de Eerste Aflevering van den

TWEEDEN VERBETERDEN EN VERMEERDERDEN DRUK VAN DEN ALGEMEENEN

KUNSTWOORDENTOLK

DOOR

J. KRAMERS, Jz.

Bevattende de Vertaling en Verklaring van al[le] Vreemde Woorden en Zegswijzen, die in Geschriften [van] allerlei aard, in de taal der Samenleving, in Hand[el en] Bedrijf, enz. voorkomen, met aanduiding van de u[it]spraak en den klemtoon dier woorden en naauwkeuri[ge] opgave hunner afstamming en vorming.

Dit Werk zal in Één Deel van ongeveer 10 Afl[e]veringen compleet zijn.

(3293) Bij Gebr. VERHOEVEN zijn voorhanden en b[ij] hunne gewone Correspondenten verkrijgbaar:

Casus Conscientiae

de mandato olim Emini. S. R. E. Card.

PROSPERI LAMBERTINI

Bononiae Archiep. etc. deinde

S. D. P. Benedicti XIV.

Propositi ac resoluti.

Opus confessariis omnibus atque animarum curam gere[nti]bus, perutile ac necessarium. 4 vol. in 12°. Prijs *f* 2.[illegible]

R. P. LEONARDI LESSII S. J.

DIVINARUM PERFECTIONUM

compendium [illegible]

ad mentem sursum elevandum, et maximum virtutu[m] actus facili modo excitandos. 18°. Prijs . . *f* 0.[illegible]

PLANS D'INSTRUCTIONS

sur les principaux sujets de la morale chrétienne. 2me édition, revue et corrigée, 2 vol. *f* 2.15.

Nouveaux Plans de Prônes

de sermons, de méditations et d'instructions familièr[es] contenant plusieurs sujets pour chaque Dimanche e[t] pour les fêtes fixes et mobiles. Prix . . . *f* 1 50

TRACTATUS DE PRINCIPIIS

JURIS CANONICI

auctore D. BOUIX, 12°. . . . . *f* 1.20

J. B. PIANCIANI S. J.

in historiam creationis mosaicam commentatio, in 8°. *f* 1.2[illegible]

LA PHILOSOPHIE

du Catéchisme Catholique, par l'abbé MARTINET (auteur de Platon Polichinelle) 2 vol. 18°. . . . *f* 1.00

DE WAARHEID IS EEUWIG

en onveranderlijk, of

DIAMANT OF GLAS.

door ALBAN STOLZ. Prijs . . . . . . *f* 0.[illegible]

MAANDELIJKSCHE KRONIJK.

Geschiedenis van den dag, met Portretten, de 12 af[le]veringen . . . . *f* 3.00

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers ge[ko]men, en wordt met succes gedebiteerd:

LETTRE A L'AUTUER

DE LA

BROCHURE,

INTITULÉE:

DÉFENSE DES SOCIÉTÉS SECRÈTES PROTESTANTES

DANS LES

PAYS-BAS.

Prijs 25 Cts.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.